

Manifest

- Er zijn **2970 urban beoefenaars** en **10+ sterke kartrekkers** in kaart gebracht. De underground urban sports & culture scene zijn sterk vertegenwoordigd in Maastricht en de populariteit stijgt. Met ondersteuning vanuit het publieke domein kan dit nog meer kracht bijgezet worden. Op basis van landelijke gemiddelden is de mogelijke potentie van de community groter (10.000+ beoefenaars t.a.v. 2970). Door de scene te erkennen en te stimuleren zal deze nog meer groeien. Het moment en de tijd is 'nu' om het potentieel te gaan benutten;
- **Gemeente Maastricht ziet kansen met urban sports & culture.** Domeinen als o.a. sport, cultuur, veiligheid en openbare ruimte zien dat urban leeft in Maastricht en mogelijkheden biedt om de stad aantrekkelijker en gezonder te maken. Naast de City Scan komt er ook een visie op urban sports & culture.
- **De Maastrichtse scene is uniek in Nederland, professioneel, ondernemend en maatschappelijk bewust.** Initiatieven zijn organisaties/bedrijven geworden en staan er (inter)nationaal goed op. De urban scene draagt graag bij aan een gezonder Maastricht voor ieder type inwoner. Men is zich bewust van de positieve impact die ze kunnen en willen maken voor jongeren en het algehele leefklimaat.
- Er is een **communicatie gat** (mismatch) tussen de urban scene en het publieke domein. Om dit te bevorderen dient er een urban verbinder en aanjager gevonden te worden die de urban scene verder brengt en meeneemt in de publieke wereld, oftewel een "urban kwartiermaker" en een werkgroep. Realiseer tegelijkertijd een samenwerkingsplatform waar meerdere urban kartrekkers (experts) samenkomen en sparren met de urban kwartiermaker;
- Geloof in de sterke **'do it yourself, but do it together'** organisatiekracht van de urban scene. Faciliteer ze en biedt ze perspectief, zodat zij impact kunnen maken op thema's als bewegen, cultuur & welzijn. Met een visie op urban sports & culture kan hier de eerste stap voor gezet worden.
- **Help de scene aan locaties met perspectief.** Met name de behoefte aan jongerenhubs is groot. Creëer daarom met de scene plekken waar meerdere disciplines samenkomen, elkaar versterken en waarvan ze hun 'eigen ding' kunnen maken. Zoek hiervoor met daadkracht de samenwerking op met de urban sector voor de langere termijn met zekerheid.
- **Traditionele budgetten vs. urban budgetten:** Zoals veel gemeenten in Nederland heeft Maastricht budget wat het jaarlijks uitgeeft aan traditionele sport- en cultuurvormen. Een boeiende vraag is of de budgetten naar rato verdeeld zijn over de traditionele en de opkomende urban disciplines. Begroot experimentenbudget waarmee nieuwe projecten ontdekt kunnen worden. Initieer, meet de impact en bouw verder op deze experimenten. Geef de scene een kans.

Samenvattend

Uit de City Scan is gebleken dat er in Maastricht een bijzonder sterke scene is. Uniek in de regio, het land en daarbuiten. De volle potentie van deze scene is nog niet benut. Urban sports en culture in combinatie met beleid gericht op jongeren kan kansen bieden om als stad te groeien en jongeren van hun behoeften te voorzien. Daar is gebundelde samenwerking, een gezamenlijke agenda en gecombineerd budget de oplossing voor.

Ambitie

Zowel stad als scene zijn ambitieus en kunnen elkaar vinden om deze gezamenlijk waar te maken. Dit onderzoek is daarvoor een eerste stap, waarbij beide werelden samenkomen. Ook de hierop volgende visie op urban sports & culture, waar zowel scene als gemeente aan werkt, draagt daaraan bij. Maastricht staat bekend om haar Sjiek & Sjoen, daar waar urban sports & culture ook verweven zit in de wortels van de stad. Een unieke en kansrijke mix!

In de 'Stadsvisie 2040; de gezonde stad' spreekt Maastricht haar ambities uit. Dit doet het aan de hand van 6 pijlers: De inclusieve-, woon-, kennis-, ontmoeting, groene- & netwerkstad. Pijlers die de gemeente mede linkt aan het behouden van jongeren in de stad. De urban sector is de link naar jongeren in de stad en weet als geen ander welke behoeften de nieuwe generatie heeft.

Als de gemeente Maastricht meegaat in de ambities van de scene, deze ondersteunt, de verbinding versterkt en gezamenlijk ontwikkelt, zal dat veel moois en kansrijks brengen voor de toekomst.

Roadmap

Op basis van opgehaalde informatie, de urgentie en potentie van de wensen proberen we een zo helder mogelijke roadmap te verzorgen. Een shortterm roadmap voor de eerste zes maanden en een longterm roadmap voor de komende jaren.

Short-roadmap

1. **Gezamenlijke visie op urban sports & culture: verbind partijen en ga het gesprek structureel aan.** Een eerste stap in de goede richting waarbij de behoeften van de scene worden ingezet om de ambities van Maastricht kracht bij te zetten. Dit zorgt ook voor erkenning van de scene. De klankbordgroep is ontstaan en is bereid actief bij te dragen waar dat mogelijk is.
2. **Kom tot een gezamenlijke agenda & stel een sport & cultuur coach aan, met focus op urban:** Stel een project- of procesbegeleider aan die actief aan de slag gaat met de gezamenlijke agenda. Dit kan iemand zijn uit één van de organisaties, de gemeente of extern (voorkeur voor iemand met achtergrond in de urban scene). Uren beschikbaar stellen is key. Partijen zijn druk binnen de tijd en ruimte die ze hebben en dat beetje capaciteit is de eerste stap naar de verduurzaming van urban- & jongerenbeleid.
3. **a. Combineer budgetten, activeer kartrekkers & jongeren:** Kijk gericht naar de behoefte van de scene en ondersteun in activiteiten die aanspreken. Zoek hierin cross-overs op tussen sport/spel en cultuur/lifestyle. Kom meer te weten over de doelgroep door de sector binnen trajecten via co-creatie te betrekken.
b. Organiseer samen met de scene & gemeente Maastricht: een urban event en fieldtrips. Dit kan het vertrekpunt zijn voor een sterkere samenwerking en het opdoen van kennis. Ook zorgt het voor aandacht voor urban sports & culture.

Long-roadmap

1. **Flexibele budgetten voor de nieuwe generatie (urban vouchers):** Stel een 'experimentenbudget' beschikbaar zodat talentvolle en gedreven jongeren ervaring op kunnen doen. Een laagdrempelig subsidieloket draagt bij om drempels weg te die jong creatieven tegenkomen bij het organiseren van activiteiten.
2. **Zet verder in op urban/jongeren hubs:** Urban Maastricht is toe aan een volgende stap in hun ontwikkeling, waarbij de sector belang heeft bij eigen locaties waar men voor een lange termijn kan ondernemen en groeien.

Ook de behoefte bij andere (niet-urban) organisaties en jongeren is groot. Dit heeft er mede mee te maken dat het Landbouwbelang gaat verdwijnen. De gemeente voert al gesprekken met verschillende stakeholders en er gaat een pilot lopen voor een jongerenhub bij de Griend.
3. **Start een inventarisatie met de urban beoefenaars naar de huidige infrastructuur:** met oog op het opknappen en realiseren van faciliteiten. Niet alle urban sports zijn facilitair in orde. Zo heeft Maastricht veel goede calisthenics voorzieningen, maar slecht een enkel goed basketbalcourt.
4. **Gebiedsontwikkeling x urban sports & culture:** betrek de urban community en jongerenexperts bij gebiedsontwikkeling en creëer zo innovatieve en duurzame openbare ruimte.

CITYSCAN MAASTRICHT

Voorstellen – Wie is LINES by CityLegends?

Graag stellen we ons eerst even voor. LINES by CityLegends is een onderzoeks- en activatie initiatief binnen de urban sports en culture. Inmiddels werken we in meer dan 30 Benelux-steden samen met lokale urban scenes en gemeenten. We doen dit om deze twee werelden dichter bij elkaar te brengen en gezamenlijk te werken aan een betere stad mét urban. Daarnaast werken we met de scene aan de CityLegends-app: een urban community-art platform waarbinnen we de scene op hun eigen vrije manier sterker, meer betrokken en leuker willen organiseren.

Aanleiding – de urban scene van Maastricht

LINES is - op verzoek van de gemeente Maastricht - een verkenning gestart in Maastricht naar de urban scene in de breedste zin van het woord. Een verkenning naar urban sports & culture, naar jong en oud. Urban is een lifestyle waarbij de stad het podium is voor de culturele en sportieve artiest. Een scene met een hoog 'streetwise' gehalte, waarbij vooral iedereen 'zijn eigen ding doet', met de ambitie dat het morgen 'harder' of 'beter' kan.

“Urban Culture is eigendom van jongeren, het is op straat gefabriceerd, maar dat betekent niet dat anderen er niet van mogen genieten. Urban Culture is kunst. En wat doe je met kunst? Precies; je laat het zien!” (Hoyng, 2020)

Gemeenten duwen de urban sector naar boven op de culturele en sportieve agenda. Iets wat toegejuicht mag worden. Maastricht beschikt over een urban scene en de nodige kennis omtrent jongeren bij partners. De scene heeft echter behoefte aan groei en ontwikkeling in aanbod en activiteit. Hierdoor rijzen er vraagstukken binnen de gemeente Maastricht. Wie is de scene? Welke kansen bieden hun behoeften, wat gaat er goed en waar loopt men tegenaan?

Inleiding

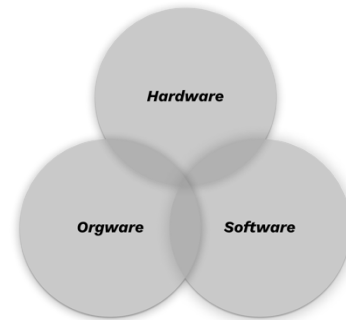
Dit rapport bevat een diepere kijk in urban Maastricht. Er wordt uiteengezet wat urban is, welke disciplines hieronder vallen, hoeveel urban beoefenaars zich bevinden in Maastricht. Vervolgens wordt de urban scene uit Maastricht omschreven. Er zijn veel stakeholders met wortels in urban sports & culture. Waar vestigen deze kartrekkers zich, welke organisaties horen bij welke discipline en wat wordt er uitgevoerd in het urban domein? Hier komt het thema aanbod bij kijken. Dit is onderverdeeld in hardware, software en orgware, op basis van het [BVO-model](#) van het Kenniscentrum Sport & Bewegen:

Hardware – faciliteiten (indoor, outdoor)

Software – aanbod in sport en cultuur

Orgware – organisaties en beleid

Op grond van deze drie termen wordt het urban aanbod in Maastricht zeer uitgebreid beschreven. Welke faciliteiten zijn er, waar zijn deze, hoe zijn ze kwalitatief gezien, wie verzorgt activiteiten voor de scene? De behoeften van de scene per hardware, software en orgware worden uiteengezet, waaruit adviezen zijn opgesteld om het ‘duwtje in de goede richting’ te geven.

Inhoudsopgave

Manifest	1
<i>Samenvattend.....</i>	<i>1</i>
<i>Ambitie</i>	<i>2</i>
Roadmap.....	3
<i>Short-roadmap.....</i>	<i>3</i>
<i>Long-roadmap</i>	<i>3</i>
.....	4
Voorstellen – Wie is LINES by CityLegends?	4
<i>Aanleiding – de urban scene van Maastricht.....</i>	<i>4</i>
<i>Inleiding.....</i>	<i>5</i>
Inhoudsopgave.....	6
1. Urban, waar hebben we het over?	7
<i>Urban definitie.....</i>	<i>7</i>
<i>Urban sports</i>	<i>8</i>
<i>Urban arts.....</i>	<i>8</i>
<i>Omvang.....</i>	<i>9</i>
<i>Potentiële omvang van 12.500 beoefenaars</i>	<i>10</i>
2. Wie is de urban scene in Maastricht?	11
<i>Hoe uniek is de Maastrichtse scene?.....</i>	<i>11</i>
<i>Wat valt op?</i>	<i>11</i>
<i>Wie is/zijn die scene(s) en/of kartrekkers?</i>	<i>11</i>
3. Aanbod & klimaat.....	17
<i>Hardware abstract.....</i>	<i>17</i>
<i>Hardware gedetailleerd</i>	<i>18</i>
<i>Software</i>	<i>23</i>
<i>Orgware.....</i>	<i>25</i>
4. Behoeften & adviezen.....	29
<i>Hardware advies</i>	<i>29</i>
<i>Realiseer met de scene urban/jongeren hubs voor Maastricht</i>	<i>29</i>
<i>Softwareadvies</i>	<i>31</i>
<i>Orgware advies</i>	<i>31</i>
<i>Financiering</i>	<i>33</i>

1. Urban, waar hebben we het over?

Urban is zoals eerder vermeld meer dan sport of cultuur. Urban is afkomstig uit de straat- en hiphopcultuur. Het is:

- Zelfredzaamheid;
- Saamhorigheid;
- Community met een 'do it yourself, but do it together' mentaliteit.

Elementen die veelvuldig genoemd worden zijn dan ook:

- Creativiteit;
- Eigen wijsheid;
- Atletisch;
- Vrijheid;
- Vrijgevig;
- Open-minded;
- Anders georganiseerd;
- Liefde voor muziek en cultuur.

Dit benadrukt dat urban een 'way of life' is en dat je niet voor 'even' urban beoefenaar bent, maar voor altijd. Ondanks dat je al jaren gestopt bent, je hoort er nog gewoon bij.

Een punt dat we graag uitlichten is 'anders georganiseerd'. Vaak wordt er gedacht dat de scene zich niet organiseert, maar niets is minder waar. De scene organiseert zich sterk. Alleen op een andere manier. Een meer digitale en organische manier. Via WhatsAppgroepen, Instagram Stories en Snapchat versus vaste trainingstijden. Entree tickets versus jaarabonnementen. Kleinschalige competities en trainingssessies, genaamd 'jams', versus een wekelijkse competitie. In Rotterdam werd het zelfs als voornaamste (43%¹) reden aangegeven waarom iemand urban beoefent. Van deze hybride wereld van ontmoeting op niet gefixeerde tijden kunnen we veel leren. Het zit steeds meer in de identiteit van jongeren. Het gevoel hebben dat je onafhankelijk bent is steeds meer van belang. Hiermee gaat gepaard dat community building en like minded jongeren, 'peers', ontmoeten nog belangrijker wordt.

Urban definitie

Voor dit onderzoekstraject hanteren we, op basis van opgehaalde informatie bij +1000 beoefenaars uit de scene, de volgende definitie:

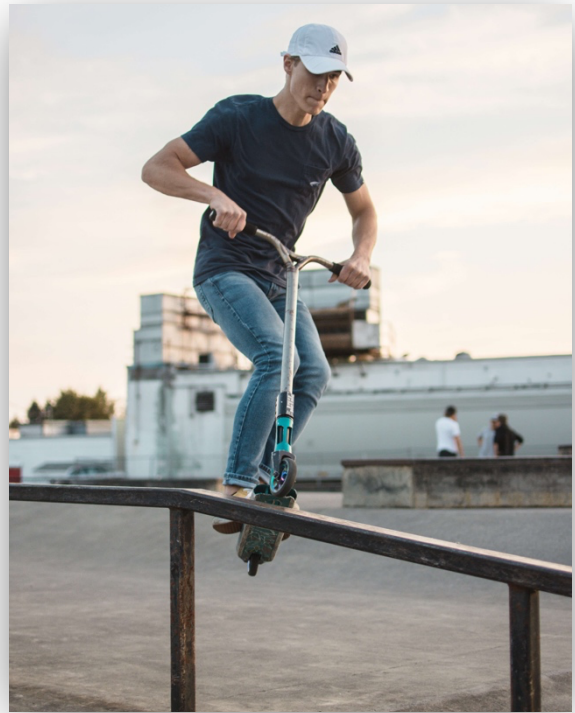
"Urban Sports & Culture uit zich in vele verschillende muzikale, visuele, fysieke en creatieve uitingen van jeugdige mensen in stedelijke omgevingen. Met een sterke jongerencultuur die zich niet volledig thuis voelt in de wetten en regels van de traditionele cultuur, maar opzoek is naar meer vrijheid en creativiteit. Creatievelingen die geïnspireerd raken door ontmoetingen op straat, via internet en die door middel van sociale media hun leeftijdsgenoten vinden."

Tijdens de Scan bleek uit de interviews en gesprekken dat deze definitie goed past bij de Maastrichtse urban identiteit. Disciplines die passen binnen deze kenmerkende identiteit kunnen geschaard worden onder urban. Maar welke disciplines zijn dit?

¹ Onderzoek Urban sports Colofon, door Gemeente Rotterdam, afdeling Onderzoek en Business Intelligence (OBI).
Datum: 6 juli 2020, Auteur(s): 5.1.2e, 5.1.2e

Urban sports

- Skaten, met subdisciplines als:
 - Skateboarden;
 - Longboarden;
 - Inline skaten;
 - Rolschaatsen;
- BMX-en, met subdisciplines als:
 - BMX-Cross;
 - BMX-Freestyle;
 - BMX-Flatland
 - BMX-Dirt
- Stuntsteppen;
- Calisthenics;
- Freerunning/Parkour;
- Boulderen;
- Slacklinen;
- Straat basketbal, met subdisciplines als:
 - 3x3 Basketbal;
 - 5x5 Basketbal;
- Straatvoetbal, met subdisciplines als:
 - Panna- & freestylevoetbal;
 - Kooivoetbal;

Urban Culture

- Dans met o.a. breakdance, popping, locking, hiphop;
- Kunst met o.a. graffiti en wall murals;
- Muziek met o.a. hiphop, rap en spoken words;

De community vindt dat alle urban disciplines onder de 'urban culture' vallen, waarin urban arts en urban sports door elkaar heen vloeien. Subsidie technisch kan een onderscheid gemaakt worden, maar dit is in de werkelijkheid niet voelbaar. Verder is er op basis van onderzoek bepaald om de 'arts' disciplines zo breed mogelijk te houden, zodat interpretatie mogelijk is. De genoemde 'arts' disciplines bevatten ook veel subvarianten. Bij dans kan er bijvoorbeeld gedacht worden aan street- of breakdance, bij kunst aan graffiti en op muzikaal gebied aan hiphop en rap.

Omvang

De gesprekspartners van de eerdergenoemde disciplines hebben we gevraagd om een indicatie te geven over welke omvang we in Maastricht en de regio spreken. Dit geeft geen exact beeld, maar wel een richting. Niet elke community wordt vertegenwoordigd in Maastricht. Daarom zijn landelijke gemiddelden meegenomen op basis van het aantal inwoners. Onderbouwd met gemiddelden uit eerdere onderzoeken.

Disciplines	Omschrijving	Maastricht ±5 km	
		Totaal	Gebonden
Skateboarden (incl. inline skaters, longboarders, rolschaatsen)	Met een skateboard 'tricks' doen op objecten, op straat of in een indoor-/outdoorpark. Ook dient het als vervoermiddel en wordt het gelinkt aan een sterke jeugdcultuur.	100	...
Stuntsteppers/Scoot	Met een step 'tricks' doen op objecten, op straat of in een indoorpark. Ook dient het als vervoermiddel.	200	...
BMX (incl. cross, freestyle, dirt en street)	Bij BMX-cross wordt een verharde baan gebruikt. Bij freestyle worden diverse tricks gedaan op objecten en 'ramps'. Bij street worden objecten in de openbare ruimte gebruikt, bij dirt houten en zandramps en bij flatland vlakken verharde vlakken stukken.	140	...
Freerunning (incl. parkour en tricking)	Discipline waarbij het de bedoeling is om zo sierlijk mogelijk over obstakels te geraken. Bij parkour gaat het puur om zo snel mogelijk van A naar B te komen.	300	300
Urban 'freestyle' dance (incl. breakdance, popping, locking, ...)	Verzamelnaam voor verschillende dansvormen. Er zijn geen (choreografie) regels, alle bewegingen zijn goed. Veelal onderdeel van de hiphopcultuur, ook rappen, spoken word, graffiti en dj'en toebehoren.	300	300
Straatbasketbal	3 tegen 3 of 5 tegen 5 variant van basketballen, die veelal op straat beoefend wordt en gelinkt wordt met een jeugd- en hiphopcultuur.	230	230
Straatvoetbal (incl. freestyle, panna knockout).	Straat voetbal: Een balspel waarbij er twee teams proberen om bij de ander in het doel te scoren. Freestyle: Balspel waar je trucs uitvoert met de bal Panna knockout: Vorm van straatvoetbal in een kooi waarbij je 1 tegen 1 of 2 tegen 2 door behendige trucs de tegenstander probeert af te troeven.	x	...
Calisthenics	Vorm van krachttraining gecombineerd met acrobatische tricks. Meestal in de openbare ruimte uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht in combinatie met minimale apparatuur.	300	...
Hiphop muziek	Hiphop is een culturele beweging en muziekgenre met vier belangrijke stilistische elementen: rappen, turntablism, breakdance en graffiti. Momenteel is hiphop muziek tevens ook de grootste muziekstroom in de Nederland.	1400	...
Indicatief totaal		2970	830

Potentiële omvang van 12.500 beoefenaars

55% van alle Nederlanders sport. 8% hiervan is urban sporter.

Op basis van 20+ urban sports & culture onderzoeken met o.a. NOC*NSF, Ipsos, Amsterdam, Dordrecht en Rotterdam in combinatie met digitale datasets van Google Trends en Facebook Ads blijkt 8% van de Nederlandse sportende populatie (55% van Nederland) aan urban sports te doen. Wanneer we dit afzetten naar de populatie van Maastricht, komen we uit op minimaal 2970 urban sports beoefenaars. Hierin is geen urban arts meegenomen, terwijl dit ook een substantiële groep is. Deze 2970 beoefenaars zijn slechts het begin. We zien in vele gemeenten dat er veel potentie is. Tot wel 10% van de populatie kan binnen een aantal jaar urban beoefenen. Voor Maastricht is de potentie 12.500 urban beoefenaars.

2. Wie is de urban scene in Maastricht?

In dit hoofdstuk maken we een verdieping en wordt er kennis gemaakt met de scene van Maastricht. We lichten kartrekkers uit, categoriseren ze en gaan op zoek naar de verbanden.

Hoe uniek is de Maastrichtse scene?

Maastricht beschikt over een bijzonder sterke scene. Deze is gevarieerd en vertegenwoordigt nagenoeg alle disciplines die in hoofdstuk 1 benoemd zijn. Gezien de ligging van Maastricht en de grootte ervan, is dit uniek te noemen. Urban gedijt in grootstedelijkheid (denk hierbij aan de Randstad) en Maastricht doet niet onder aan veel grotere steden in Nederland qua aanbod en activiteit.

Wat valt op?

Ervaring in Maastricht: urban is niet ‘iets nieuws’

Veel kartrekkers zijn al langere tijd actief in Maastricht en hebben van urban hun levenswerk gemaakt. Landelijk staat urban op de kaart sinds de Olympische Spelen en de coronapandemie (2021). Al ruim voor die periode waren er al exceptioneel veel goede urban organisaties in Maastricht gehuisvest. Urban zit geworteld in Maastricht en de ervaren partijen/makers willen maar wat graag investeren in de volgende generatie.

In het volgende hoofdstuk komt duidelijk de bedrijvigheid en ervaring van de Maastrichtse scene naar voren, onderverdeeld per organisatie en/of kartrekker.

Wie is/zijn die scene(s) en/of kartrekkers?

Maastricht heeft een diverse scene en in potentie eentje die nog de nodige groei wenst, nodig heeft en kan doormaken. De zogeheten kartrekkers van deze scene hebben we hieronder uitgelicht.

Stadsnomade

Stadsnomade is een stichting die ondersteuning biedt aan jongeren met urban sports en culture. Zo lopen er vele projecten die bottom-up georganiseerd worden; vanuit de behoeften van de participerende jongeren.

Het is de ambitie van Stadsnomade om zoveel mogelijk jongeren aan het skaten te krijgen. Zodoende is de Skateschool opgericht. Er worden skatelessen georganiseerd in skateparken de Griend en JF Kennedybrug. Tijdens de lessen draait het niet alleen om skaten, maar ook om eigen gezondheid en de verbinding met de community.

Middels de Karavaan kunnen jongeren met een afstand tot sport en cultuur toch deelnemen hieraan. Dit wordt ieder jaar georganiseerd in verschillende Maastrichtse wijken. Tijdens het programma maken jongeren kennis met urban sports en culture in de openbare ruimte. In samenwerking met Cultuurmakers Maastricht is Stadsnomade verder actief binnen het project Vrijhaven. In het kader van dit initiatief wordt jongeren een ontmoetingsplek geboden, een zogenaamde ‘urban hub’, waar zij hun culturele kant(en) kunnen ontdekken.

Indoor Skatepark bij de Griend

Eind december ontving Stadsnomade de sleutels van de oude autogarage op de Griend. Hier mag de organisatie minimaal een jaar aan de slag met het faciliteren van een indoor skatepark.

Met meer dan 3000 deelnemers per jaar is Stadsnomade een van de grootste skateorganisaties van het land.

Oxygen

Oxygen is begonnen als dansgezelschap om talentvolle dansers te behouden voor Limburg, onder begeleiding van (inter)nationale gewaardeerde en afkomstige docenten. De expertise en visie van Oxygen zorgt ervoor dat niet alleen Limburg geniet van hoogwaardige dans gefocust op hiphop. Ook landelijk en internationaal gooit de organisatie hoge ogen.

Oxygen kan dansers opleiden met vrijstellingen voor de leerplicht. Dit op fulltime basis om zo professionals aan te leveren die in de volledige breedte kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het veld. Voor kennismaking is Oxygen actief in veel wijkcentra om danslessen te verzorgen. De actieve, gevorderde dansers binnen de dansschool moeten auditie doen om toe te treden tot het gezelschap.

Oxygen inspireert en spreekt aan. Buiten het hoge niveau dat binnen Oxygen gevraagd wordt, focust men zich ook op de groei en mogelijkheden voor iedere danser. Het podium dat Oxygen (inter)nationaal krijgt is dan ook groot en betaalt zich uit in een uitverkochte, eerste theatertour in Nederland. Met 51 voorstellingen en 15000 verkochte kaarten rijkt het ver boven het gemiddelde van andere dansgezelschappen (300 bezoekers gemiddeld vs. 75-90).

5.1.2e - Muziekgieterij

5.1.2e is verantwoordelijk voor een deel van het programma binnen de Muziekgieterij (het poppodium van Maastricht, valt onder de top 20 podia van Nederland). Daar focust hij zich met name op de clubprogrammering (dancemuziek) en doelgroep jongeren. De muziekgieterij ziet dat er weinig plek is voor jongeren in Maastricht en wil, vanuit de rol als podium voor de stad, die behoefte opvullen.

Zo is de Muziekgieterij betrokken bij het traject omtrent de ontwikkelingen van het nachtleven van de stad, biedt het een ontmoetingsplek aan in de hang out, geeft het studenten korting op events en studio's, bieden ze muzieklessen aan, open dj-avonden, komt er een online radiostation voor jong talent, etc.

Bad Habits

Bad Habits is een hiphop-evenement dat zich richt op het laten zien van de creatieve kant van Maastricht. Het is ontstaan omdat de initiatiefnemers een grote behoefte en gemis zagen op hiphop gebied in het Maastrichtse nachtleven. Tijdens het event kunnen (inter)nationale en opkomende artiesten hun talenten laten zien door livemuziek, street art, en meer.

Bad Habits is in korte tijd uitgegroeid tot een toonaangevend hiphopplatform dat ook buiten Maastricht bekendheid genereert. Dit uit zich bijvoorbeeld door de clubevents die plaatsvinden in zowel Amsterdam en Den Haag. De organisatie wil graag buiten de Muziekgieterij activiteiten organiseren voor hun doelgroep. Van een festival, tot aan community-based events die meer kunst-, talent- of sociaalgericht zijn. Andere locaties vinden, in combinatie met de juiste randvoorwaarden/vergunning, is echter een fikse uitdaging.

5.1.2e

5.1.2e is een breed georiënteerd kunstenaar die met name door zijn murals internationale bekendheid heeft vergaard. Zo heeft hij een verscheidenheid aan werken in Nederland, maar ook in België en de Verenigde Staten (o.a. Chicago) kun je werken van 5.1.2e tegenkomen. Desondanks zijn internationale palmares is 5.1.2e al ruim tien jaar geleden neergestreken in Maastricht. Nog altijd is hij niet van plan de stad te verlaten.

Met zijn atelier en een tweetal werken in de openbare ruimte is 5.1.2e verankerd in kunstzinnig Maastricht. Vanuit die veilige gedachten vindt hij het belangrijk om de nieuwe generatie de kans te geven. Daarom sluit hij vaak aan bij vraagstukken en bijeenkomsten die betrekking hebben op jongeren in de stad.

Skatemaates

Skatemaates is ontstaan vanuit een initiatiefnemer uit de internationale studenten-gemeenschap met een roots in de skatecultuur. Die roots zorgden al gauw voor contact met Stadsnomade waar er de mogelijkheid lag om aan het platform te bouwen. En zo is Skatemaates opgestart.

Mannen domineren de skatescene, iets wat ook geldt voor andere urban sports. Mede daardoor vinden met name meiden en mensen uit de LHBTQIA+ gemeenschap het lastig om toe te treden tot het skatepark. Skatemaates is daar om deze eerste stap te zetten. Dit wordt gedaan door lessen te verzorgen, gezamenlijk te skaten en vooral die community te zijn die de doelgroep nodig heeft.

Kool Cult

Kool Cult is een ondersteuningsplatform voor cultuurmakers en sporters. Middels projecten en concepten worden ideeën van talenten en organisaties gerealiseerd. Kool Cult staat ook wel bekend als 'bruggenbouwer' en 'mogelijk maker'. Door samen te werken met gemeenten, maatschappelijke organisaties en instellingen worden er bruggen geslagen tussen de scene/community en de systeemwereld.

Kool Cult is gevestigd in Heerlen, maar heeft de focus om urban culture in heel de provincie Limburg te laten groeien. Daarom is de organisatie aangesloten bij de nodige gesprekken in Maastricht, om vanuit die expertise een steentje bij te dragen en Maastricht in zijn geheel verder te helpen.

Radium Boulders

In de basis is Radium een boulderhal. Een duidelijke structuur op het eerste oog, maar Radium doet nog heel veel meer. Er komen veel jonge mensen over de vloer die Radium als een thuis zien. Het biedt de kans om evenementen te organiseren in het café. Van spoken word tot avonden met optredens van bandjes. Simpelweg omdat die plek er niet is, volgens de doelgroep.

En die maatschappelijke bijdrage wil Radium vanuit de onderneming graag leveren. Zo zet het zich ook in voor mensen met een migratieachtergrond of met een lichamelijk/verstandelijke beperking en gebruikt hij boulderen hierbij als middel. Daarnaast organiseert Radium topsportevenementen, waarbij de landelijke bouldertop al regelmatig samen is gekomen.

Velorium

Met het oprichten van Velorium is Maastricht een van de weinige locaties in Nederland met een beheerd BMX-park. Een unieke voorziening, mede door de grote, maatschappelijke drive om te organiseren rondom het thema fietsen.

Zo focust Velorium zich niet enkel en alleen op de gevorderde fietser/BMX'er. Ook voor diegenen die niet fietsen is er aandacht. Denk hierbij aan asielzoekers of expats, die kennis moeten maken met Nederland als land en de bijbehorende fietscultuur. Andere doelgroepen zijn voornamelijk kinderen, zowel door verjaardagen als via scholen.

Minded Motion

Op jonge leeftijd kwam 5.1.2e (oprichter) in aanraking met freerunning. Hij wilde dit zelf maar al te graag doen, en in 2013 heeft hij hier zijn werk van gemaakt. Waar het klein begon met lesgeven op straat, worden er nu wekelijks lessen verzorgd aan zo'n 2000 freerunners op 30 locaties, voornamelijk in Limburg.

Minded Motion is de enige partij in Maastricht die freerunlessen verzorgt. Een eigen locatie is er in Maastricht nog niet; deze zijn er wel in Venlo en Uden. Hier is de freerunorganisatie nog niet concreet over geworden, maar de ambitieuze droom leeft. Minded Motion geeft nu aan 300 kinderen structureel les in Maastricht, maar weet dat ze het dubbele aantal kunnen bereiken met een eigen locatie. Ten opzichte van een gymzaal is dit 'stoerder', zeker voor de oudere doelgroep (12+) die meer waarde hecht aan 'een eigen plek'.

Heads Up management

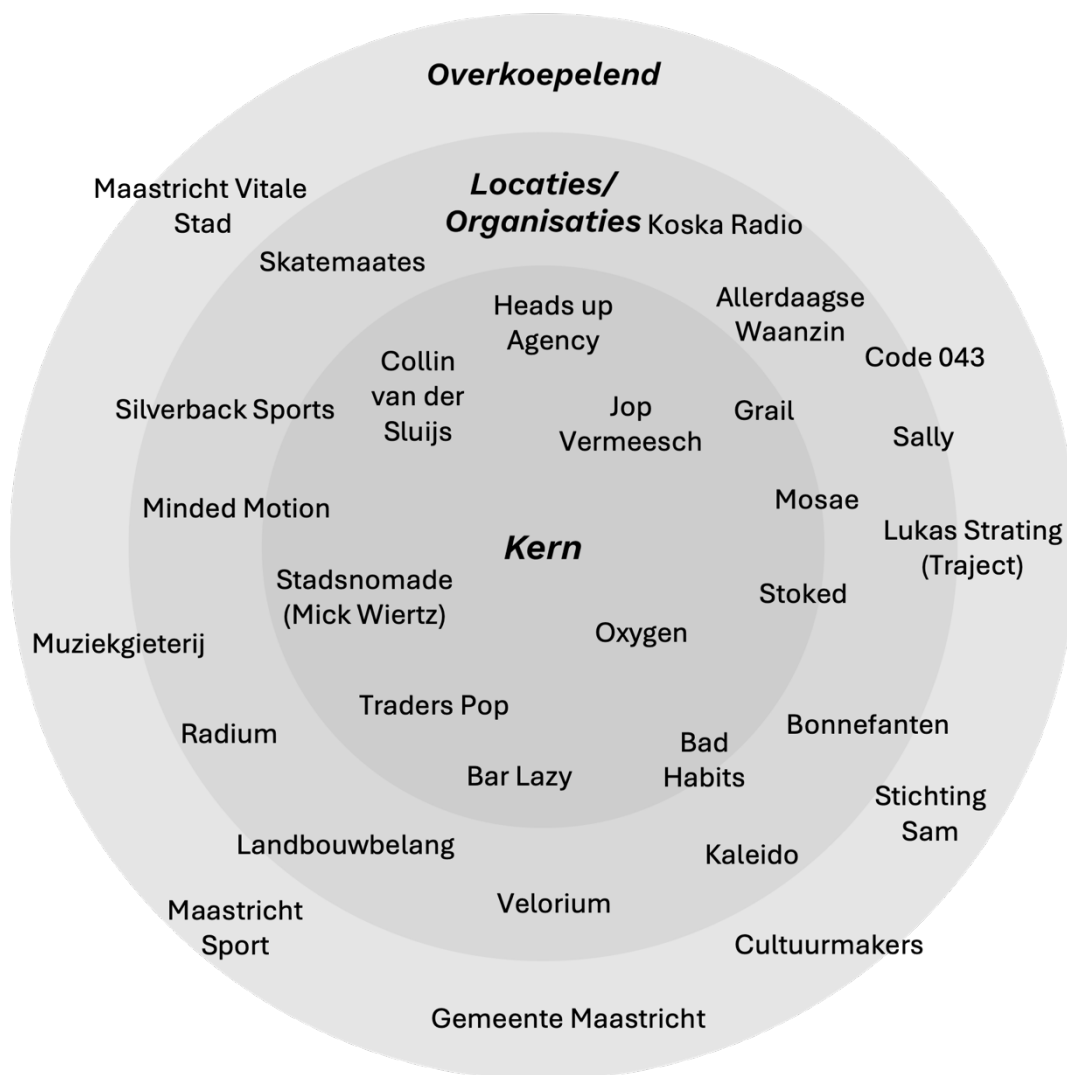
Heads Up is een artiesten managementbureau met focus op hiphop culture. Artiesten binnen Heads Up zijn internationaal gevestigde namen, waarbij \$KEER&BOO\$ en 5.1.2e uit de regio komen. Maar ook 5.1.2e, landelijk bekend van hits als 'Treur niet' & 'Slaap Lekker' en meermaals in het programma van o.a. Vrienden van Amstel Live, valt onder Maastrichts management.

5.1.2e staat als hoofd aan de organisatie en krijgt daarbij ondersteuning van o.a. 5.1.2e (eerder benoemd als 5.1.2e) en zijn zus 5.1.2e. Ze kennen het belang van hiphopcultuur voor jongeren en de maatschappelijke voetafdruk die het in positieve zin kan geven. Ze maken zich daar sterk voor in de provincie en dragen graag bij met hun uitgebreide expertise.

5.1.2e - Trajekt

5.1.2e is jongerenwerker bij Trajekt in Maastricht Noord-Oost (Nazareth & Lummel). Hij is opgegroeid in Heerlen, waar hij voornamelijk bij de Promise te vinden was (het indoor skatepark van de stad, tevens het enige indoor skatepark in de provincie Limburg). 5.1.2e is bekend met urban sports & culture en helpt dit graag naar een hoger plan.

En daar is ook behoefte aan. In een door 5.1.2e verricht onderzoek, gefocust op de doelgroep 12 t/m 18-jarigen, kwam duidelijk naar voren dat vooral het culture aspect die hoort bij een activiteit de doelgroep aanspraak. Jongeren identificeren zich graag met gelijkgestemden. Heel passend voor urban sports en culture. Een behoefte die ook in het onderzoek van 5.1.2e sterk naar voren kwam.

Concluderend: Ambitieuze, betrokken en nog vol potentie

De scene van Maastricht is groot, actief en ervaren vergeleken met andere steden van eenzelfde grote in Nederland. Tevens betreft het een scene met een hoog potentieel voor de stad.

Zo geven de kartrekkers duidelijk aan voldoende ambitie te hebben. Dit uit zich in zowel groei van het bedrijf, als voor de bijdrage die men wil leveren aan de stad. Het zijn gedreven experts op het gebied van urban die zich bewust zijn van de positieve impact die ze kunnen maken. Die kennis wil men ook maar wat graag aandragen voor de stad Maastricht.

Vertegenwoordiging urban culture: Stadsnomade, Oxygen, Heads Up, Kool Cult

Om de ambitie en potentie van de urban scene onder de aandacht te brengen, is er vanuit een aantal partijen uit de sector contact gezocht met de gemeente Maastricht. Dit heeft ertoe geleid dat in 2024 een paar gesprekken hebben plaatsgevonden tussen Stadsnomade, Oxygen, Heads Up, Kool Cult, Cultuurmakers, Bonnefantien Museum en Wethouder Bastiaens van o.a. cultuur.

In deze samenstelling wordt er verkennend gesproken over welke ontwikkeling urban sports & culture moet doormaken. Erkenning voor de scene is een belangrijk thema. De gemeente Maastricht ziet de waarde van de scene en neemt deze serieus. In hoofdstuk 3 bespreken we dit verder.

Veel overlap met (andere) jongerenculturen

Dit rapport betreft geen breed onderzoek naar jongerencultuur an sich, maar wel met specifieke focus op urban sports & culture. De gesprekken met verschillende stakeholders en jongeren hebben wel geleid tot een interessante verbinding tussen al die culturen.

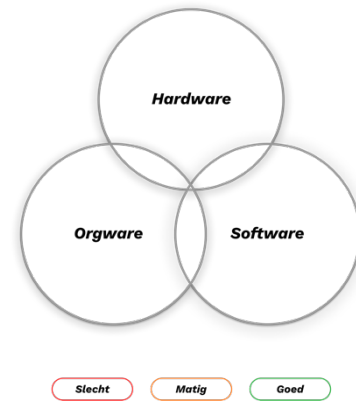
Met name de jongvolwassenen doelgroep lijkt eensgezindheid te zijn over de status van alternatieve sporten en culturen in Maastricht. In hoofdstuk 3 & 4 zullen bevindingen, conclusies en adviezen naar voren komen waarin dit duidelijk wordt. Met name urban culture en nachtcultuur lijken een sterke verbinding met elkaar te hebben. De behoeften van de urban- als de nachtsceen zijn nagenoeg gelijk. Ook zoekt men elkaar duidelijk op. In het organiseren en bezoeken van events komt dit het sterkste naar voren.

Hierover later dus meer.

3. Aanbod & klimaat

In dit hoofdstuk geven we weer hoe het aanbod op urban gebied is in Maastricht. Hiervoor hanteren we vier termen:

- **Hardware abstract:** Een overzicht op stadsniveau, kort weergegeven per globale discipline. Kwaliteit & kwantiteit beoordeeld op nationaal niveau.
- **Hardware gedetailleerd:** Binnen hardware worden de urban spots (indoor, outdoor, en informele spots) in kaart gebracht.
- **Software:** De software is een indicatie van de scene. Wie zijn de kartrekkers, welke leeftijdsgroepen zijn actief of juist niet actief aanwezig, wordt er lesgegeven en zijn er regelmatig events.
- **Orgware:** De orgware zijn de randvoorwaarden zoals afstemmingen die nodig zijn, draagvlak creëren in scholen, de politiek en andere stakeholders. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat vraag aan en aanbod bij elkaar komt?

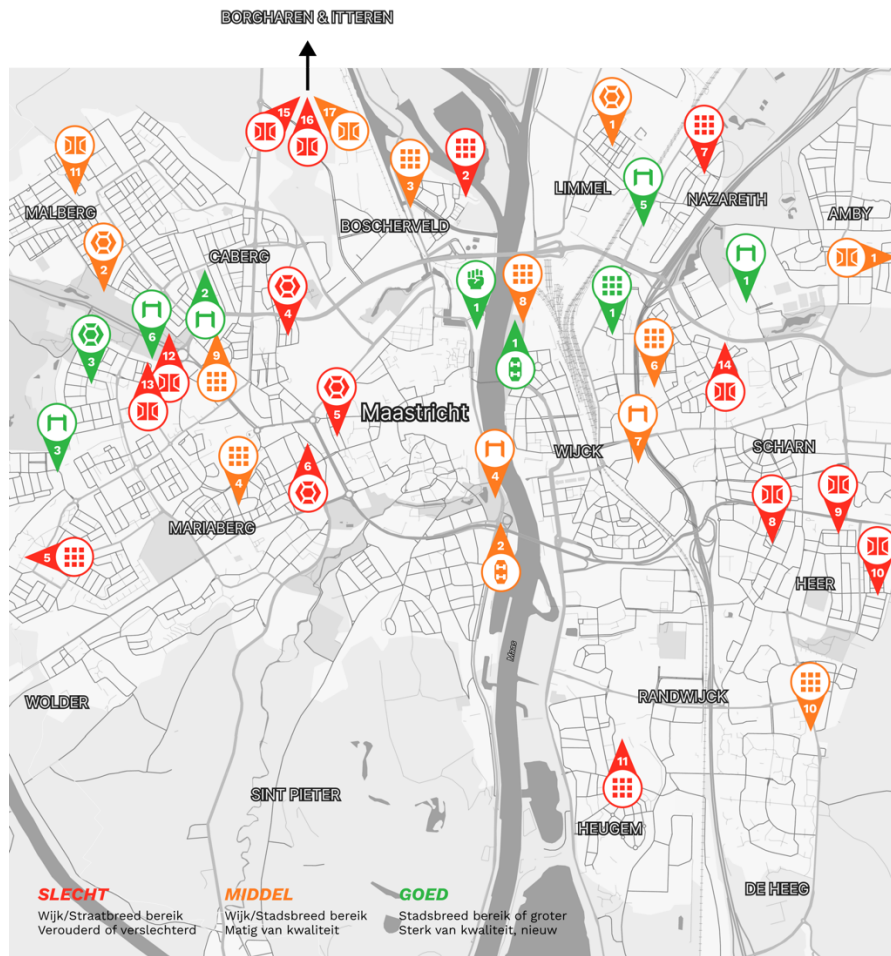

In het gekleurde model is de 'beoordeling' per thema zichtbaar. Zo is te zien dat Maastricht over hardware & orgware beschikt, die op dit moment niet toereikend is aan de hoeveelheid sterke software die er beschikbaar is in de stad. Om dieper in te gaan op deze thema's hanteren we de volgende vier tabellen.

Hardware abstract

	Skate (Skateboarden, steppen, inline-skaten, BMX freestyle)	Freerun (Freerunning, parkour)	Dans	Calisthenics	Buitensport (Voetbal, basketbal, etc.)
Huidig					
Kwantiteit	Voldoende	Onvoldoende	Voldoende	Goed	Goed
Kwaliteit	Voldoende	Onvoldoende	Voldoende	Voldoende	Voetbal voldoende, Basketbal onvoldoende
Situatie abstract	2 goede/populaire skateparken	Geen freerun parken	Veel mogelijkheid tot dansen	Veel calisthenics voorzieningen	Veel voorzieningen, behoefte aan onderhoud
Wensen abstract	Een definitief indoor skatepark	Niet van toepassing	Oxygen een vaste locatie	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Urgentie	Hoog	x	Hoog	x	Gematigd
Uniek in de regio	Ja (met indoor park)	Niet uniek	Ja	Ja	Nee

Hardware gedetailleerd

STRAATBASKETBAL

1. Amby - Molenweg
2. Belfort - Klokkekerstraat
3. Brusselsepoort - Erfrinsbastion
4. Caberg - Rondostraat
5. Campagne - Pomerollaen
6. De Heeg - Haafkensborg
7. De Heeg - Moesdaal
8. Heer - 7 Januaristraat
9. Heer - Atoomstraat
10. Heer - Niels Bohrstraat
11. Malberg - Wijsdomruwe
12. Malpertuis - Sproetepad
13. Pottenberg - Amfoorstraat
14. Wittevroutenveld - Albertusstraat
15. Borgharen - Ireneweg
16. Borgharen - Bovenstraat
17. Itteren - Geneinde

CALISTHENICS

1. Amby - Discusworp
2. Caberg - Tamboerijnstraat
3. Hazendans - Koninksemstraat
4. Stadspark - Kennedypark
5. Nazareth - Kasteel Aldengoorstraat
6. Pottenberg - Amfoorstraat
7. Wyckerpoort - Oranjeplein

STRAATVOETBAL

1. Limmel - Jerichoplein
2. Malpertuis - Bunderruwe
3. Pottenberg - Roemerstraat
4. Brusselsepoort - Mariabastion
5. Kommelkwartier - Jekerstraat
6. Mariaberg - Volksplein

MULTI

1. Old Hickoryplein: basketbal, voetbal
2. Weidmanstraat: basketbal, voetbal
3. Bosscherweg: basketbal, voetbal
4. Florasingel: basketbal, voetbal, calisthenics
5. Romeinsebaan: basketbal, voetbal
6. Edisonstraat: basketbal, voetbal
7. Miradorplein: basketbal, voetbal
8. De Griend: basketbal, voetbal
9. Sint Lucassingel: basketbal, voetbal
10. Rijksweg: basketbal, voetbal, calisthenics
11. Kornoeljewoord: basketbal, voetbal

SKATE

1. De Griend
2. John F. Kennedybrug

CULTUUR

1. Landbouwbelang: cultuurhub

Skateparken (skateboarden, BMX, step, inline skaten)

Wat de scene betreft beschikt Maastricht over twee echte buiten skateparken. Met elk een eigen uniek karakter. Zo kan men onder de Kennedybrug nagenoeg altijd skaten, omdat het overdekt ligt en makkelijk te bereiken is. De Griend is het grootste, meest complete en kwalitatief beste park van Maastricht.

Locatie	Status	Skate	BMX	Step/Scooter	Inline
De Griend	De toplocatie van de stad. Goede voorziening	Voldoet aan alle eisen	Voldoet aan alle eisen	Voldoet aan alle eisen	Voldoet aan alle eisen
Kennedybrug	Een verouderd park, geliefd onder de scene. Altijd te rijden omdat het overdekt is door een autobaan.	Thuis van de skatescene	Voldoet voor BMX'ers	Voldoet voor steppers. Voor de jongsten (<12) op het oog niet aantrekkelijk.	Voldoet voor inliners

De skate community in Maastricht is van grote omvang en trekt veel skaters uit omliggende steden/regio's/landen. De scene verbindt graag en door de ligging van Maastricht is de stad aan de Maas de plek bij uitstek. Een skatetempel in de vorm van een overdekt skatepark die ongeacht weer of temperatuur altijd te skaten is, is de wens van de stad. Zowel de skate, als andere creatieve community's (onder andere uit de nachtcultuur) zien dit als een van de beoogde en nodige thuisbases voor de algehele jongerencultuur.

Maastricht mag proeven van een eigen indoor ontmoetingsplek (met indoor skatepark)

Nog vlak voor het einde van 2024 werd bekend dat Stadsnomade voor een jaar de oude autogarage op De Griend mag uitbaten. Een overdekte, creatieve hub met een indoor skatepark waar de urban scene lang naar uit heeft gekeken. Ook veel creatieve makers, liefhebbers van verschillende muzieksoorten/evenementen en heel veel andere jonge mensen snakten naar een plek die voor en door jongeren is. Op basis van die brede behoefte ligt het in de lijn der verwachtingen dat het diverse bezoekers zal aantrekken.

Door minimaal een jaar te experimenteren kan er ervaring en kennis opgedaan worden wat de impact is van een indoor ontmoetingsplek voor jongeren in Maastricht.

Freerunning

Maastricht beschikt niet over een volwaardig freerun park. Indoor vindt dit plaats in gymzalen waar Minded Motion lessen verzorgt. De grootste freerun organisatie uit het zuiden heeft wel de ambitie om ooit een eigen park te openen in Maastricht. Recent heeft Minded Motion een locatie geopend in Venlo en de ervaring heeft geleerd dat de aantallen kunnen verdubbelen als freerun een eigen plek krijgt.

Die eigen plek is, net als binnen skateboarden (maar eigenlijk voor alle jongeren), een sterke behoefte. Met name de oudere jongeren (12+) bepalen het liefst zelf hoe ze freerunnen, met wie en hoe lang ze tussendoor de tijd nemen om met elkaar tijd door te nemen. Dit zijn sterke signalen die Minded Motion opvangt vanuit de scene. Freerun organisaties zijn vaker wel in staat om zelf een locatie te exploiteren. Ze hebben simpelweg minder ruimte in m2 nodig dan bijvoorbeeld een skatepark.

Ook in de buitenruimte is er geen freerun park in Maastricht.

Calisthenics

Met maar liefst 9 (!!!) calisthenicslocaties heeft Maastricht misschien wel de grootste "calisthenicsdichtheid" van Nederland. Er is veel ingezet op multifunctionele sportvoorzieningen, waarbij met name de combinatie tussen voetbal, basketbal, een speeltuinattribuut en ook zo nu en dan calisthenics wordt opgezocht.

Locatie	Status
Amby – Discusworp	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
Caberg – Tamboerijnstraat	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
De Heeg – Rijksweg	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
Hazendans – Koninksemstraat	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
Mariaberg – Florasingel	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
Nazareth – Aldengoorstraat	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
Pottenberg – Amfoorstraat	Relatief nieuwe voorziening, bevat voldoende basiselementen
Wyckerpoort - Oranjeplein	Relatief nieuwe voorziening, in het zand geplaatst, fungeert meer als een klimrek
Stadspark – Kennedypark	Het allereerste parkje, houtsnippersondergrond i.p.v. vloertegels. Niet in de beste conditie. Gelegen op een mooie locatie.

In de loop der jaren zijn er verschillende varianten geplaatst: waar het eerste parkje in het Stadspark nog een ondergrond van houtsnippers heeft, beschikken anderen over gedempte rubberen ondergronden. Dit zorgt voor een hogere gebruiksvriendelijkheid, omdat met name regen minder snel roet in het eten kan gooien.

Dans

Dans vindt nog altijd voornamelijk binnen plaats en in Maastricht is dat niet anders. Hierdoor is dans niet weersafhankelijk en biedt het continuïteit voor dansers zelf om lessen te volgen en te repeteren. Als dansaanbieder heb je baat bij een vaste plek, wat niet voor elke dansorganisatie een uitgemaakte zaak is.

Zo heeft Oxygen al jaren te kampen met onzekerheid binnen het thema huisvesting. Als professioneel dansinstituut is men gebaat bij een locatie waar voor de lange termijn in ondernomen kan worden. Ook in het huidige pand is de situatie onveranderd gebleven. Die onzekerheid belemmert de hoofdactiviteit van Oxygen. Er wordt hier met de gemeente Maastricht uitvoerig over gesproken, met oog op een definitieve oplossing.

Straatvoetbal

Er is in dit onderzoek een onderscheid gemaakt tussen wat LINES ziet als reguliere voetbalvelden en straatvoetbalvelden. Om het verschil te maken is er gekeken naar:

- Kleine goals;
- Afstand van goal tot goal;
- Omheining van het veld;
- Belijning;
- Ondergrond van het veld;

Wat opvalt is dat de straatvoetbalfaciliteiten altijd gecombineerd zijn met andere voorzieningen. Met name de relatie met basketbal is er een die veelvuldig terugkeert, maar ook calisthenicsparken zijn vaak te zien nabij straatvoetbalvelden.

Aan veel van deze velden mankeert wel iets. Bijvoorbeeld het ontbreken van de belijning of een versleten ondergrond. Voetballers die graag op straat voetballen zullen zich hierdoor niet gauw uit de weg laten slaan. Technisch gezien kunnen deze voorzieningen wel opgelapt worden, waardoor ze beter en aantrekkelijker worden in het gebruik.

Desalniettemin is het straatvoetbalklimaat redelijk in Maastricht. Er zijn veel voorzieningen die goed verspreid zijn over de stad. Er zijn steden in Nederland met een beduidend mindere "straatvoetbaldichtheid". Hier en daar kan en mag er nog wel het nodige verbeterd worden.

Basketbal

Voor basketbal in de openbare ruimte geldt grotendeels hetzelfde als voor straatvoetbal: de faciliteiten zijn altijd gecombineerd (in dit geval met voetbal en calisthenics). Ook kunnen de meeste velden wel een verbetering gebruiken. Belijning ontbreekt, baskets in matige staat, etc. Alleen de basketbalvoorziening op het Old Hickoryplein kunnen we als goed bestempelen. Dat is niet de enige reden...

Basketbal heeft met voetbal een geduchte tegenstander als het gaat om de buitenvoorzieningen. De faciliteiten met baskets boven voetbalgoals worden namelijk gedomineerd door voetballers. Simpelweg omdat voetbal een grotere sport is in Nederland dan basketbal. Dit zorgt er vrijwel altijd voor dat als mensen willen basketballen, dit niet mogelijk is omdat er al gevoetbald wordt.

Cultuur

Arts

Maastricht beschikt over een steet art route waarbij je in een route van ± 2 uur wandelen 8 werken in de openbare ruimte kan bezichtigen. Zowel legale als illegale spots zijn hierin opgenomen. Daarbuiten wordt street art weinig tot niet gefaciliteerd. Er zijn bijvoorbeeld geen legale plekken waar werk gemaakt mag worden.

Wel zijn er ateliers. SAM (Stichting Ateliers Maastricht) biedt atelierruimte voor kunstenaars voor een marktconforme prijs. O.a. 5.1.2e maakt hier gebruik van. Desondanks dekt die organisatie niet de behoefte van makers in Maastricht.

Muziek

Qua muzikale evenementen voor de urban doelgroep zit Maastricht vrij krap. Er zijn haast geen kleine, muzikale 'venues' om te experimenteren of op te starten als artiest of collectief. De Muziekgieterij biedt hier plek voor, maar buiten het poppodium zijn er geen consistente venues voor de scene.

Muziekgieterij beschikt over 3 zalen waar opgetreden kan worden, met als kleinste zaal de Foyer waar een max. capaciteit van 400 personen is toegestaan. Nog steeds een grote zaal om zo te vullen voor veel beginnende artiesten. De muziekstudio's moeten toegankelijkheid bieden om als beginnende artiest muziek te maken. Onder de scene is ook Banka Studios bekend als plek om dit in Maastricht te doen.

Er is een aantal initiatieven die op een andere manier podium bieden. Zo biedt Koska Radio een platform voor alternatieve muziekstromingen middels online radio. Ook het recent gestarte Bar Lazy biedt op diverse manieren ruimte voor alternatieve muziek. Dit doen ze door talks, dansavonden of een zogeheten 'open booth'; een plek waar platen gedraaid kunnen worden buiten een event om. Boulderhal Radium biedt notabene ook steeds vaker plek voor optredens.

Landbouwbelang

Landbouwbelang is de grootste culturele broedplaats van Maastricht en tevens vrijhaven met verreweg de meeste graffiti van Maastricht. Hier komen de behoeften op het gebied van hardware en software van veel Maastrichtenaren uit de urban scene samen. Landbouwbelang is een begrip in Maastricht en Nederland waar creativiteit in de puurste vorm samenkomt.

Echter gaat de broedplaats verdwijnen. Er moet ruimte gemaakt worden voor nieuwe woningen en moderne bedrijvigheid. Een gemis voor de stad aldus de scene en de roep naar nieuwe creatieve vrijheid wordt daardoor alleen maar groter. Er wordt gekeken of enkele initiatieven uit het Landbouwbelang een andere bestemming kunnen krijgen.

Software

In de hieronder weergegeven softwaretabellen is helder te zien wie faciliteert binnen welke discipline. Ook zijn de leeftijdscategorieën weergegeven en de activiteit per onderdeel. De aanwezigheid wordt bepaald op input van de scene, vergeleken met de cijfers uit H1 en hoe de disciplines er landelijk voor staan o.b.v. eerder opgedane informatie & data binnen LINES.

Software (sport)

	Skate	Freerunnen	(Break)dance	BMX
Organisaties	Stadsnomade	Minded Motion	Oxygen	Velorium
Kartrekkers	5.1.2e			x
Leeftijd -12	Sterk aanwezig	Sterk aanwezig	Sterk aanwezig	Aanwezig
Leeftijd 13-21	Aanwezig	Aanwezig	Aanwezig	Aanwezig
Leeftijd 21+	Aanwezig	Aanwezig	Aanwezig	Aanwezig
Events	o.a. Skatecafe, 55+ events	Minded Motion x Dutch Parkour	o.a. Theatertour Delusion, NDD	Trailrun, (kinder)events

Lesaanbod bereikt vooral jongere doelgroep

Doorlopend lesaanbod bereikt vooral de basisschoolleerlingen, waarna er een afname is vanaf de leeftijd 13/14 jaar. Dit is met name te zien als het echt om training/sport gaat. Een daling die we niet alleen bij urban sports zien, maar ook landelijk bij verenigingssporten is deze uitstroom zichtbaar. Lifestyle elementen belangrijk voor oudere doelgroep jongeren
De urban scene heeft echter wel het antwoord op het betrekken van jongeren, omdat men zelf onderdeel is van die doelgroep en die het beste kent. Kortom: de experts bij uitstek om ze te bereiken. Evenementen trekken een bredere, vaak oudere doelgroep jongeren aan (12+). Dit komt met name omdat zo'n evenement meerdere elementen naast enkel de sportactiviteit bevat. Vaak is het in combinatie met muziek, een drankje, andere sportieve of culturele evenementen, etc.

Ook kan je zelf bepalen in welke hoedanigheid je participeert. Jongeren zijn graag onderdeel van een community, wat al kan zonder actief deel te nemen en een bepaalde prestatie te leveren. Die vrijheid is voor hen essentieel. Iets wat de Maastrichtse scene zichzelf meester heeft gemaakt.

Continuïteit: Eigen locatie zorgt voor groei – met name categorie 12+

Evenementen kunnen voor impact zorgen, maar zijn wel van tijdelijke aard. Om community te binden en te voorzien in hun continue behoefte, zijn er eigen locaties nodig om dit te faciliteren. Een plek waar mensen met eenzelfde gedachtegoed o.a. programma maken. Een thuis voor die doelgroep zorgt er automatisch voor dat ze actiever deelnemen aan events of lessen. Dit is er in Maastricht nog te weinig en daar ligt dan ook een behoefte van zowel ondernemers als van jongeren zelf.

Software (cultuur)

	Muziek	Arts	Spoken word	Jongerenwerk
Organisaties				Trajekt
Kartrekkers	Heads Up, Muziekgieterij, Bad Habits	5.1.2e 5.1.2e	...	...
Leeftijd -12	Aanwezig	Beperkt aanwezig	x	Sterk aanwezig
Leeftijd 13-21	Sterk aanwezig	Aanwezig	x	Aanwezig
Leeftijd 21+	Sterk aanwezig	Aanwezig	Aanwezig	Aanwezig
Events	Bad Habits	x	x	Kleinschalige activiteiten

Muziekgieterij pakt de verantwoordelijkheid om muzikaal programma te stimuleren

Als poppodium van de stad ziet Muziekgieterij de behoefte van jongeren. Jonge mensen in de organisatie krijgen de ruimte om aan het jongerenklimaat van de stad te werken. Muziekgieterij erkent daarin ook dat het niet de uiteindelijke oplossing biedt, aangezien het stadsbrede podium nooit helemaal aan de vrije eisen van de jonge doelgroep kan voldoen.

Desalniettemin wil Muziekgieterij inspringen op de behoefte, met jongerenambassadeurs die daar werkzaam zijn, die benaderbaar zijn voor de scene en weten wat nodig en gewenst is (o.a. 5.1.2e en 5.1.2e van Bad Habits).

De creatieve sector heeft meer locaties nodig (ontwikkeling/experiment)

Een urban sports programma komt beter tot zijn recht binnen eigen locaties. Zo geldt dat ook voor de culture kant. De scene ervaart te weinig ruimte om te ontwikkelen en te experimenteren. Dit geldt zowel voor het aantal locaties als voor de bestaanszekerheid van de locaties die nu beschikbaar zijn daarvoor. O.a. het Landbouwbelaag, als het oude schoolgebouw op de Heeg, hebben en tijdelijke bestemming en gaan ruimte maken voor herontwikkeling.

Raakvlakken met andere jongerenculturen

Niet alleen binnen urban sports & culture is er behoefte aan een software upgrade, wat in lijn ligt met betere hardware. Eenzelfde wens is er binnen de community die zich richt op nachtcultuur in Maastricht. Ook zij kampen met beperkte locaties om goed te organiseren. Hierin zoeken beide scenes elkaar op en organiseert men samen als zich daar kansen voor aandienen.

Orgware

De scene is actief in de weer met talentontwikkeling, lesaanbod voor verschillende doelgroepen en maatschappelijke impact binnen het gebied van urban sports en culture. Dit doet men niet alleen binnen de eigen kringen, het wordt ook overgebracht naar scholen, evenementen en de experiences die samen met de gemeente georganiseerd worden. Men is over het algemeen dus druk bezig om de straat disciplines onder de aandacht te brengen bij verschillende doelgroepen.

Is er afstemming met...	Talent-ontwikkeling	School-programma's	Jeugdwerk	Introductie lessen	Subsidie /beleid
Stadsnomade	✓	✓	x	✓	✓
Oxygen	✓	✓	x	✓	✓
Muziekgieterij	✓	✓	x	✓	✓
Radium	x	x	x	✓	x
Velorium	x	✓	x	✓	✓
Trajekt	x	✓	✓	✓	✓

Scene wordt benaderd voor programma's met jongeren

De gemeente weet de weg naar organisaties te vinden als het gaat om programma voor de jonge doelgroep. Denk hierbij aan wijkactiviteiten, beweeg/welzijn georiënteerde activiteiten of ander type evenementen. De scene staat hiervoor open. Buiten de bedrijfsvoering om vinden urban organisaties het belangrijk om maatschappelijke bijdrage te leveren.

Communicatiegat van community naar scene, en andersom

Toch is er een communicatie gat tussen beiden. Dit heeft er met name mee te maken dat de urban organisaties niet begrepen worden. Zij organiseert anders dan bijvoorbeeld traditionele sport- en cultuurinstanties. Dit zorgt ervoor dat zij vaak tussen wal en schip valt. Zo is het voor de gemeente vaak niet duidelijk of urban onder sport, cultuur of jongeren valt.

Daarnaast ervaart de scene dat zij continue moet vertellen wat zij doet voor jongeren, maar ook voor de gemeente Maastricht. Dit gevoel heerst al lang en heeft een afstand gecreëerd tussen gemeente en scene. Vanuit de afdeling Cultuur (Cultuurmakers) is het contact versterkt en ook wethouder Bastiaens sluit zo nu en dan aan bij gesprekken.

Waarde om relatie met jongerenexperts te versterken wordt gezien

Vanuit verschillende domeinen is er behoefte om de connectie met jongeren te verbeteren. De leeftijdscategorie 12+ is moeilijk te vangen. Jongeren weten niet de weg te vinden naar het gemeentehuis en dat geldt andersom ook.

Een voorbeeld: Het is inzichtelijk dat er veel problematiek onder jongeren is. Trajekt verricht onder andere op dit thema een actieve en belangrijke rol. Echter weet men ook dat er preventief meer voor nodig is om problemen bij jongeren te verminderen.

Dat die preventie in het aanbieden van meer programma voor jongeren zit, wordt beaamd als kans door de afdeling veiligheid. Door plekken voor en door jongeren te realiseren en hen te faciliteren in het organiseren van activiteiten, komt de doelgroep meer in beeld. Bij eventuele problematiek kunnen professionals acteren, of handelen communityleden.

Urban kartrekkers zijn daarin de professionals van de stad. Zij bereiken jongeren, kennen ze en weet wat er bij hen speelt. Preventief, zonder direct de welzijnsstempel erop te plakken.

Gemeente Maastricht ziet kansen: Een visie op urban sports & culture

Maastricht Sport ziet kansen voor de stad met urban sports & culture. De afdeling initieerde dit onderzoek en zocht integraal contact met andere domeinen binnen de gemeente. Maar net alleen Maastricht Sport, ook afdelingen als cultuur, openbare ruimte, welzijn, veiligheid, sociaal domein, etc. zijn inmiddels aangesloten en zien genoeg kansen voor de stad.

Sport

De doelgroep jongeren in de leeftijdscategorie 12+ zijn lastig te bereiken, wat ook terug te zien is in de sportdeelname. Maastricht Sport ziet mede daarom in urban sports & culture een middel om die doelgroepen te bereiken en te activeren. Urban sports & culture zijn voor veel Maastrichtenaren nog redelijk nieuw, wat mogelijkheden biedt voor de gehele stad als het beter aangeboden kan worden.

Cultuur

De afdeling cultuur heeft al verkennend aan tafel gezeten met enkele vertegenwoordigers uit de urban scene. Bij een van die gesprekken is de wethouder cultuur ook aangeschoven. De afdeling cultuur zet in op het vergroten van jeugd- en jongerenparticipatie en verkent of urban culture hierin een rol kan spelen.

Veiligheid (Preventie met gezag)

Binnen de afdeling Veiligheid ziet men ook die problematiek onder jongeren in Maastricht. De focus ligt binnen het domein met name op de thema's drugs, cybercrime en opkomende criminaliteit. Contact met jongeren is daarin essentieel en ze weten te vinden maakt dat makkelijker. De afdeling Veiligheid ziet de toenemende interesse in urban sports en culture en beschouwt dat als een kans. Door jongeren te faciliteren en meer ruimte te geven raken ze in beeld, wat preventief leidt tot zichtbaarheid en beter gedrag.

(Jongeren) Participatie

Dat beter contact en betrokkenheid van jongeren een positief, preventief effect heeft wordt ook beaamd vanuit de participatiemanagers (op jongerenparticipatie). Ontmoetingsplekken voor jongeren zijn een veelal terugkerend onderwerp, zowel indoor als in de openbare ruimte. Het rijmt met de behoeftes van jongeren, ook binnen urban sports en culture. Kansrijk: meer van dat soort plekken en de gemeente kan makkelijker informatie ophalen.

Ruimte

Gelijk aan dit onderzoek wordt er gewerkt aan een nieuwe omgevingsvisie voor de gemeente Maastricht. Vanuit het domein ruimte wil men de focus leggen op elementen als ontmoeten, beweging, veiligheid en sociale cohesie. Urban sports & culture wordt daarom gezien als een thema wat hier een mooie rol in kan spelen.

Een directe en concrete follow up is het visiedocument wat opgesteld wordt voor urban sports & culture in Maastricht. Dit getuigt dat Maastricht met urban aan de slag wil en daarbij de verbinding zoekt met de lokale scene.

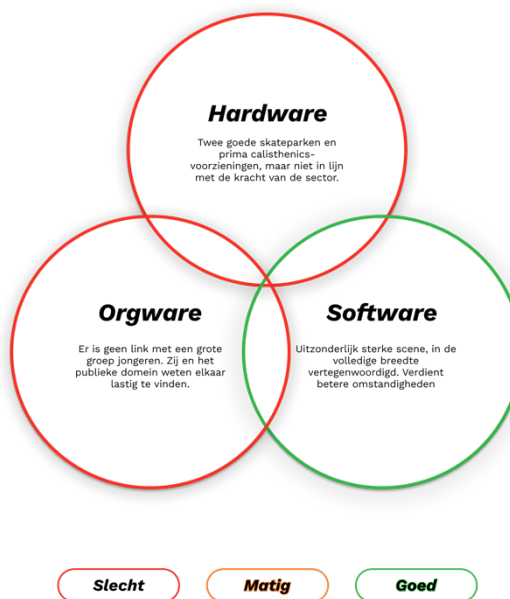
Concluderend:

“Door de urban scene beter te faciliteren, wordt Maastricht gezonder.”

Maastricht is uniek door de ligging, een rijke historie, het grote aantal jongeren en de urban scene die het heeft. Ervaren organisaties die, ondanks beperkte hardware en orgware, zich nog altijd weet te manifesteren. Met daaronder veel goudklompjes (jong talent) die staan te popelen om aan creatief Maastricht bij te dragen. Als daar bruggen worden geslagen, gaat ieder type inwoner daarvan profiteren.

Erkenning

In de onderzoeksperiode heeft het woord ‘erkenning’ met regelmaat de revue gepasseerd. Organisaties uit het urban werkveld hebben regelmatig aangetoond wat hun positieve impact is die zij leveren aan de stad. Dit uiten ze niet alleen in foto's/video's van evenementen, maar vaak ook in cijfers (eerder benoemd in H2 bij Stadsnomade, Minded Motion en Oxygen). Een sterke indicator die ook een stukje professionaliteit toont.

Toch heeft dat er nog altijd niet voor gezorgd dat het klimaat voor de urban scene gegroeid is tot het impactniveau dat men kan bereiken. Sterke ondernemers kampen vandaag de dag nog altijd met onzekerheden. Thema's als huisvesting, financiën en regelgeving zijn de orde van de dag en belemmeren de potentie ervan.

Urban Maastricht verdient perspectief en continuïteit

Door de scene wel die zekerheid te geven, gaat deze nog een aantal stappen vooruit maken. Als men de kans krijgt om jaren vooruit te kijken en daarin te ondernemen zal het een positieve bijdrage leveren aan de stad Maastricht. Meer mensen, voornamelijk jongeren, zullen bereikt worden door het programma wat de sector weet op te zetten.

Door onzekerheden over belangrijke randvoorwaarden weg te nemen bij deze kartrekkers wordt er perspectief geboden om door te ontwikkelen. Dat zal zorgen voor continuïteit in het aanbod wat zij gaan realiseren.

Betere software behoeft betere hardware

Een duidelijke lijn is zichtbaar in Maastricht: de volgende stap die de scene wil maken ligt in lijn met het creëren van betere faciliteiten. Op sportgebied is Stadsnomade druk in de weer een indoor skatepark te realiseren, daar waar Velorium de nodige upgrades aan het terrein wil geven. Daarnaast heeft Minded Motion de ambitie uitgesproken om een eigen freerun hal te openen, maar daar is de organisatie nog niet concreet in.

Oxygen kampt ook met onzekerheid op het thema huisvesting. Het is lastig om als organisatie te ontwikkelen als randzaken onduidelijk blijven. Het is organisaties dan ook te prijzen dat ze zich zo goed manifesteren. Zeker op het niveau, wat (inter)nationaal geroemd is. Topinitiatieven zijn gevestigd in Maastricht, maar men kan amper vooruitkijken, wat afleidt van zaken als talentontwikkeling, maatschappelijke impact en cultuurparticipatie.

Intussen heeft Stadsnomade toezegging gekregen om minimaal een jaar de indoor ontmoetingsplek voor jongeren te realiseren op de Griend. Een indoor skatepark is daarin een belangrijk element in het pand. Een mooie stap voor de stad Maastricht en de scene, waarbij men gezamenlijk kennis en ervaring op kan doen.

Diversiteit in locaties essentieel

De keuze om op verschillende locaties te organiseren houdt het voor organisaties en bezoekers interessant om activiteiten te bezoeken. Bad Habits zoekt al jaren naar nieuwe plekken, maar enkel de Muziekgieterij voldoet. Dit geldt ook voor organisaties die uit de nachtcultuur komen. Platformen die talent de kans bieden om te ontwikkelen en te experimenteren.

Experimenteren is een sleutelwoord. Een diversiteit aan verschillende type locaties zorgt voor meer mogelijkheden om te organiseren, om beter te worden in datgene wat je doet. Plekken waar de rafelrandjes mogen worden opgezocht, bijvoorbeeld bij het Landbouwbelaang. De Muziekgieterij wil hierin tegemoetkomen, maar weet van zichzelf dat het door het poppodiumformat niet aan de behoefte van de scene kan voldoen.

Word de gezonde stad met urban sports & culture

Maastricht streeft ernaar om een gezonde stad te worden voor ieder type inwoner, hetgeen is opgenomen in de [stadsvisie](#). In 2040 wil men positieve, stadsbrede ontwikkeling hebben doorgemaakt op thema's als kennis, ontmoeting, inclusiviteit, etc.

De urban scene heeft veel te bieden op deze thema's. De Maastrichtse community is sterk, heeft ervaren kartrekkers en bruist van het potentieel. Deze community bereikt een jonge doelgroep die andere instanties niet kunnen bereiken en maakt de stad aantrekkelijk met diverse programmering. De toekomst blijft echter onzeker voor veel initiatiefnemers, omdat de nodige obstakels in de weg blijven zitten.

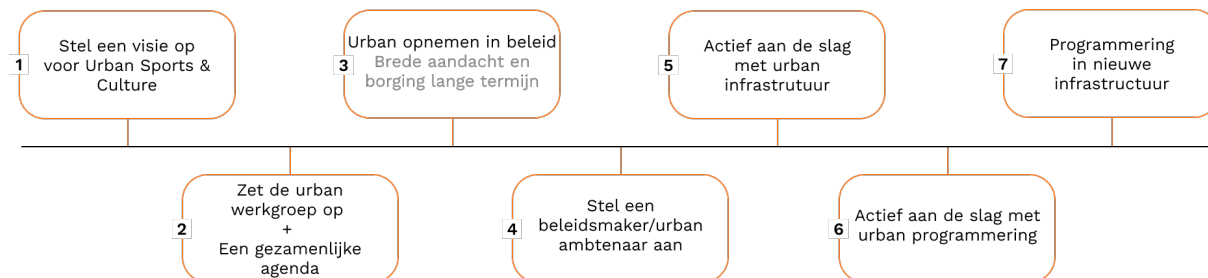
Door de scene te omarmen en te faciliteren in de benodigde extra ruimte (zowel in financiën als middels infrastructuur) kan Maastricht haar talent en behouden en verbeteren. Met meer impact zal een groter bereik gegenereerd worden, wat behaald kan worden als de scene ondersteund wordt en nog beter haar activiteiten kan uitvoeren.

4. Conclusies & adviezen

Korte inleiding

“In dit hoofdstuk worden de wensen, de behoeftes en de antwoorden verkregen uit dit onderzoek van de verschillende community's, maatschappelijke partners en beleidsteams vertaald naar adviezen. Waar kan Maastricht mee aan de slag en hoe kan het urban klimaat verbeterd worden? De volgende advies thema's worden chronologisch behandeld:

- Hardware
- Software
- Orgware
- Financiering en subsidies”

Hardware advies

Realiseer met de scene urban/jongeren hubs voor Maastricht

Het moeilijkste en ook het belangrijkste vraagstuk om urban sports & culture in haar volle potentie te benutten in Maastricht. De scene heeft behoefte aan continuïteit en zekerheid in de vorm van een thuisbasis. Locaties waar met oog op de lange termijn ondernomen kan worden, met zicht op groei en positieve impact.

Stadsnomade mag minimaal een jaar actief zijn op De Griend, wat een mooie case is om te ervaren of het gaat voldoen aan de behoeften van de doelgroep. Ook de werkwijze, afstemming met gemeente, etc. wordt hierdoor inzichtelijk. Een belangrijk moment en een goede stap in de juiste richting.

Let wel: een jaar is te kort om een initiatief van het formaat bij De Griend op te bouwen en te laten slagen op punten als een gezonde bedrijfsvoering, organisatievermogen, financiën, huisvesting, etc. Goede voorbeelden als Pier 15 (Breda) & Skateland (Rotterdam) hebben jarenlang mogen bouwen aan hun locaties en daarvoor grote uitdagingen moeten winnen op onder andere bovengenoemde thema's.

Ruimte voor jongeren levert – verdient lange adem, voor de lange termijn

Veel gemeentes kampen met ruimtelijke opgaves, waarin jongeren te laat of helemaal niet worden betrokken in de ontwikkeling. En dat zijn gemiste kansen. Een jong & hip imago levert de stad geld op. Dat is niet direct zichtbaar en een ontwikkeling die nog trager verloopt dan het bouwen en vullen van huizen. Die beide werelden rijmen echter wel met elkaar.

Gemeente Maastricht geeft in de stadsvisie van 2040 aan jongeren te willen behouden en aan te trekken. Daar is meer voor nodig dan enkel een aangenaam leefklimaat binnen de eigen woning. Plekken door en voor jongeren dragen eraan bij dat jongerenculturen blijven groeien en de stad relevant houden om te wonen.

Dat geldt ook voor de waarde die woningen krijgen als er veel jongerencultuur en -creativiteit te bewonderen is in de nabije omgeving. “Vergeten” gebieden kunnen opbloeien als deze doelgroep de ruimte krijgt om er invulling aan te geven.

Verbeter het urban sports klimaat in de openbare ruimte (voorzieningen)

Maastricht scoort qua aantal faciliteiten in de openbare ruimte relatief goed in vergelijking met andere steden. Zo zijn er twee skateparken die voor de scene voorzien in de behoefte. Het calisthenicsaanbod is zeer breed qua aantal parken, waar bij volgende realisaties nog meer naar de diversiteit van de voorzieningen gekeken mag worden. Bij een aantal parken heeft participatie met de wijk plaatsgevonden. Alom positief.

Gebreken in voorzieningen zien we terug in onder andere basketbal en freerunning. Het aantal basketbalvoorzieningen in Maastricht volstaat, maar de kwaliteit ervan is ondermaats. Een sport die een waardige verbetering op voorzieningsniveau verdient. De populariteit is hoog (lange wachtlijsten bij verenigingen, het 3X3 succes op de Olympische Spelen).

Verdere interessante opties voor Maastricht:

- Een freerunpark. Er is een grote community, maar geen buitenfaciliteit;
- Legale/gedoogde graffiti plekken;
- Verbeteren van een aantal straatvoetbal faciliteiten;

Belangrijk: realiseer faciliteiten middels participatietrajecten. Dit kan samen opgepakt worden met een urban beleidsmaker en/of urban werkgroep (zie orgware) en de lokale scene (essentieel, zie volgende aanbeveling).

Geef jongeren in prominente rol in gebieds- en ruimte ontwikkeling

Het credo “jongeren hebben de toekomst” spreekt voor zich en biedt ook de oplossing om duurzame gebiedsontwikkeling te realiseren. Openbare ruimte die stimuleert om te ontmoeten/bewegen en toekomstbestendig is.

De urban sports & culture scene is voornamelijk jong en expert op het gebied van creatief gebruik van de openbare ruimte. Door de aandacht die urban nu heeft ontstaat de kans om de verbindingsslag te maken met die doelgroep. Ook de focus op participatie binnen de gemeente Maastricht biedt hiervoor alle kansen. De trajecten met een brede targetgroep duren vaak langer, maar leveren altijd een beter resultaat.

Het betrekken van jongeren creëert niet alleen innovatieve, toekomstbestendige ideeën. Het zorgt ook voor eigenaarschap. Door betrokken te worden bij een belangrijk project voelen jongeren erkenning. Dit zorgt voor meer activiteit op uiteindelijke voorzieningen door de jonge doelgroep. Die elkaar het beste weten te stimuleren, en te stimuleren, etc. etc.

Belangrijk: Laat jongeren niet alleen meedenken over de faciliteit, maar ook waar deze moet komen. Vaak wordt op voorhand al een plek aangewezen door een gemeente. Dan kan er nog zo’n goede voorziening aangelegd worden, het wil niet altijd zeggen dat deze dan ook automatisch goed gebruikt wordt (bijv. door veiligheid, afstand).

Voorbeelden met sterke participatie jongeren:

- [Urban Ox Park](#), Oss
- [Skatepark Station Hengelo](#)
- [I Amsterdam Parkourpark](#)

Conclusie (beknopt):

Te weinig of gebrekege faciliteiten voor urban. Dit geldt voor jongerenhubs, als voor voorzieningen in de openbare ruimte;

Adviezen (beknopt):

- *Betrek jongeren bij de ontwikkeling van faciliteiten, als bij gebiedsontwikkeling;*
- *Verbeter urban sportfaciliteiten in de openbare ruimte;*
- *Realiseer jongerenhubs en geef ze de kans om te groeien;*

Softwareadvies

De software van Maastricht scoort goed. Binnen vrijwel alle disciplines die onder urban sports & culture vallen zijn vertegenwoordigers en organisaties te vinden. Kartrekkers van de sector, die ondernemen en bijdragen op een hoog tot bijzonder hoog niveau. Uniek in de regio en in Nederland. Met vertrouwen en kansen zijn ze in staat om heel veel mooi programma te maken voor de stad.

Organiseer een urban sports & culture event

Om de kracht van de scene op een goede manier te laten zien is het raadzaam om samen met hen en de gemeente een grootschalig event te organiseren. Zo'n evenement lijkt vaak een "momentopname". Echter brengt het veel op gang, namelijk:

- Zichtbaarheid: Voor de scene. Maastrichtenaars die niet in aanraking komen met urban krijgen middels een gezamenlijk, georganiseerd evenement door de sector direct een goed beeld. Zowel over de omvang, de kwaliteit, als de aantrekkelijkheid ervan.
- Samenwerking: zowel tussen verschillende ondernemers/disciplines in Maastricht, maar ook scene en gemeente. Een gezamenlijk project als dit dient als instrument om de connectie en relatie tussen beiden te versterken.

Goede software gaat gepaard met goede hardware

De eerder besproken staat van de hardware in Maastricht rijmt met de volgende stap die de scene wil maken om meer en beter programma (software) te maken. De kwaliteit van de sector is goed, maar bereikt nog niet haar volle potentie. Daarvoor zijn betere faciliteiten nodig, wat in het kopje hardware is besproken.

Conclusie (beknopt):

Goede aanbieders in het Maastrichtse urban veld.

Adviezen (beknopt):

- Organiseer een urban event voor de stad, om samenwerking te stimuleren;
- Voor betere software is een verbeterde hardware situatie nodig;;

Orgware advies

In 2024 zijn er al wat eerste stappen gezet om de verbinding tussen scene en gemeente te verbeteren. Er is behoefte aan een goede basis en concrete actiepunten om gezamenlijk aan te werken.

Creëer een visie voor Maastricht op urban sports & culture

Als verlengstuk van het onderzoek heeft de gemeente Maastricht voor de oplevering van een visiedocument gevraagd. Een stuk wat voornamelijk door de scene wordt opgezet, waarbij de basis wordt omschreven wat Maastricht nodig heeft om urban sports & culture te laten floreren in de stad.

In het proces is een aantal stakeholders uit de scene betrokken. Namelijk:

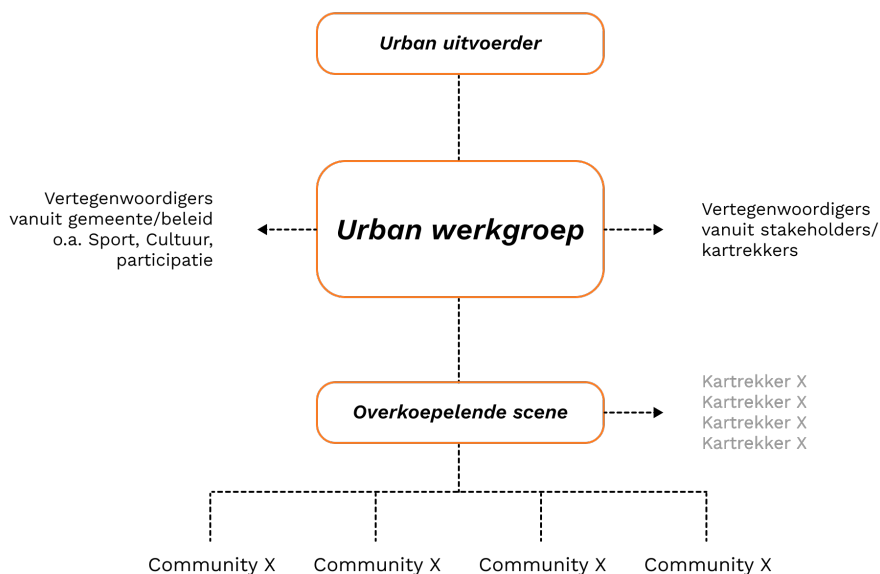
- Heads Up Management;
- Stadsnomade;
- Kool Cult;
- Oxygen;
- 5.1.2e [redacted];

Het betreft in Maastricht gevestigde artiesten met een algemeen belang voor een gezondere stad, daar waar urban sports & culture sterk aan bijdragen. Dit proces is tijdens de oplevering van het onderzoek in volle gang.

Zet een urban werkgroep op (met een gezamenlijke agenda)

De visie op urban sports & culture creëert, door de betrokkenheid van verschillende stakeholders, een brug tussen gemeente Maastricht en de urban scene. Een positieve ontwikkelingen die, bij een meerderheid in de raad, een waardige uitvoering verdient. Daarin is een werkgroep voor het thema urban sports & culture essentieel.

De werkwijze zou er als volgt uit kunnen zien:

In de basis dient de urban werkgroep opgezet te worden. Deze dient gevormd te worden met ambtenaren die domeinen vertegenwoordigen waar wordt ingezet op urban sports & culture. Bijvoorbeeld vanuit Maastricht Sport, Cultuurmakers & participatie. Aangevuld met een aantal vertegenwoordigers uit de scene met een stadsbreed belang. Het betreft hier de al eerdergenoemde, aangesloten kartrekkers.

Vanuit die constructie kan een gezamenlijke agenda opgesteld en uitgevoerd worden. Daarvoor wordt de basis gelegd in de visie op urban sports & culture, een proces wat synchroon loopt met de oplevering van dit rapport.

Om het proces vloeiend te houden wordt er geadviseerd om niet te veel vertegenwoordigers uit de scene in de urban werkgroep te laten plaatsnemen. Om de ontwikkelingen transparant te houden voor de scene kan er overkoepelend ook nog een orgaan georganiseerd worden. Dit om de betrokken scene te informeren en input te laten geven. Dit kan middels een platform, maar ook informatieavonden en nieuwsbrieven kunnen in dit proces volstaan.

Een procesbegeleider, die continue de verbinding legt en alles op gang houdt, is urgent om bovengenoemde werkvormen en de uitvoering daarvan te laten slagen. Hiervoor wordt een urban beleidsmaker/urban ambtenaar geadviseerd:

Stel een urban uitvoerder/urban ambtenaar aan (0,8FTE)

Urban is een verbindend, maar bovenal ook een nieuw thema dat kansen biedt voor veel domeinen, jongeren en de stad in zijn geheel. Zo ook in Maastricht. Het anders georganiseerde karakter maakt het ook spannend om er ook daadwerkelijk mee aan de slag te gaan met beoogd resultaat. Daarom is een urban beleidsmaker realiseren voor de stad Maastricht cruciaal.

De urban uitvoerder moet aan de volgende facetten kunnen voldoen:

- Brengt partijen samen, ondersteunt hun ideeën en koppelt dit naar gezamenlijke doelen;
- Zorgt voor verbinding tussen verschillende afdelingen en de scene;
- Het interne & externe aanspreekpunt voor urban sports & culture;
- Heeft kennis over urban en adviseert daarin op alle lagen en vraagstukken waar dit betrekking op heeft.

De urban uitvoerder is een relatief nieuwe functie, die in elke stad anders bekleed wordt. Daar is wel uit op te maken wat wel en niet werkt. Zo is het:

- Stel iemand aan die uit de scene komt. De kartrekkers uit de scene waar al contact mee is kunnen hierin ondersteunen;
- Ervaring hebben met gemeenten is een pré, maar geen must. Door de urban beleidsmaker op te nemen binnen de gemeente krijgt deze vertrouwen om de weg daarin te verkennen.

Neem urban sports & culture op in het beleid – Erkenning

De omvang van de scene, het aantal sterke kartrekkers en de potentie binnen urban Maastricht verdient versteviging in het beleid. Toch is het niet tot beperkt opgenomen terwijl het wel een belangrijke rol speelt in de stad.

Door urban schriftelijk vast te liggen binnen domeinen als sport, cultuur en welzijn kan er gestimuleerd worden om integraal samen te werken. Onder andere op het thema jongeren, maar ook op het realiseren van infrastructuur. Bijvoorbeeld door budgetten te stimuleren (zie het volgend kopje; Financiering).

Conclusie (beknopt):

Er is een communicatiegat tussen de urban scene en het publieke domein. Deze dient versterkt te worden.

Adviezen (beknopt):

- Creëer een visie voor urban sports & culture;
- Zet een urban werkgroep op;
- Stel een urban ambtenaar aan;
- Neem urban sports & culture op in het beleid.

Financiering

Flexibele budgetten voor de nieuwe generatie – Urban Vouchers

Maastricht heeft een gevestigde scene en is een stad die kansen ziet op het gebied van urban sports en culture. Daarbij is het goed om ook al wat verder naar de toekomst te kijken met oog voor de nieuwe generatie en de continuering op urban sports en culture. Flexibel budget voor hen, in de vorm van bijvoorbeeld een urban voucher, kan hierbij dienen als hulpmiddel.

Door het beschikbaar stellen van toegankelijke vouchers kan talent via een makkelijkere weg ‘experimentengeld’ aanvragen. Door met een goed initiatief te komen wat aan een x aantal voorwaarden voldoet en goedgekeurd wordt, kan men een initiatief wat wellicht wat financiële obstakels kent, alsnog uitvoeren.

Criteria kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Combinatie van sport en cultuur vereist;
- Deelname voor niet urban sporters mogelijk;
- Samenwerking met andere disciplines/kartrekkers;
- Etc.

In Maastricht is een fundering als deze ideaal om jongeren te activeren die graag iets willen ondernemen, maar daar geen kansen voor zien. Wat ervoor nodig is om dit te laten slagen is:

- De criteria opstellen (bijvoorbeeld een klein aantal vragen + een begroting);
- Het begeleiden van aanvragen onder jongeren;
- Prijsvariatie van €250 - €1000 met een maximaal budget (nader te bepalen).

Andere steden in Nederland zijn Maastricht al voorgegaan (o.a. Dordrecht, Breda, Tilburg, Eindhoven). Daar laten de vouchers zien dat er veel activiteiten door het jaar heen zorgen voor extra jongeren aanbod. Ook wordt de scene meer zichtbaar en ontstaat een verbinding middels de aanvragen en de uitvoering van hun activiteiten. Een urban ambtenaar en/of experts uit de scene zijn vaak betrokken bij deze subsidievorm.

Urban pot

Door een 'urban pot' te creëren is het mogelijk om deze vouchers te financieren vanuit meerdere 'domeinenpotjes'. Waar voorheen het vraagstuk lag welk domein urban financiert, wordt er nu als het ware een urban domein aangewezen. Domeinen die in aanraking komen met urban en logische beleidspartners zijn, zijn:

1. Sport
2. Cultuur
3. Jeugd en welzijn
4. Spelen
5. Gemeenteontwikkeling, beheer en/of gebiedsontwikkeling
6. Citymarketing

Een pot vanuit meerdere domeinen creëren zal ervoor zorgen dat er een activatie-, organisatie- en infrabudget komt te liggen waar impact mee gemaakt kan worden. Dit heeft meer kans van slagen, in plaats van dat het vanuit een domein bekostigd zou moeten worden.

Conclusie (beknopt):

Er zijn onduidelijkheden over gelden voor urban, zowel voor de scene als binnen het publieke domein.

Adviezen (beknopt):

- *Creëer toereikende subsidies voor de urban scene;*
- *Stel een urban vouchers systeem op;*
- *Maak een gezamenlijke urban pot vanuit meerdere domeinen;*

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	7, 12, 13, 14, 21, 23, 24, 31